



BCP

BARCELONA CLARINET PLAYERS

El viatge de TILL



El viatge de Till

GUIA DIDÀCTICA

FITXA ARTÍSTICA

Direcció musical i interpretació: Barcelona Clarinet Players.

Manuel Martínez, clarinet.

Javier Vilaplana, requint i clarinet.

Martí Guasteví, corno di bassetto.

Alejandro Castillo, clarinet baix.

Direcció escènica: Sol Picó.

Durada: 50 minuts aprox.

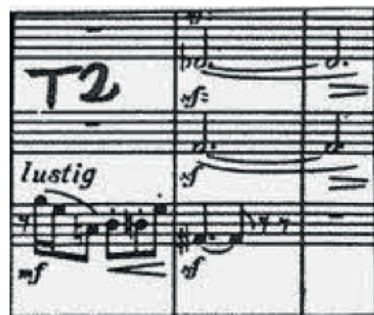
Destinada: cicle mitjà i superior de primària.

Descripció del concert

“El viatge de Till” és el concert educatiu creat pels Barcelona Clarinet Players per acostar la música al públic d'una forma amena mitjançant l'ajuda d'un personatge molt especial, el Till.

Podreu escoltar músiques de R. Strauss, G. Rossini, P. Iturralde, J. S. Bach, H. Mancini o J. L. Moraleda entre d'altres, a més de poder gaudir de la varietat sonora que hi ha en el món dels clarinets i altres sorpreses que anireu descobrint al llarg de l'audició.

Aquest concert està inspirat en un dels nens més famosos i estimats per la societat alemanya, Till Eulenspiegel, i l'hem escollit principalment per treus motius. El primer, per la naturalesa del personatge i les seves accions. El segon, musical, donat que R. Strauss en va fer una brillant pàgina orquestral amb una important presència del clarinet. I el tercer, perquè l'esperit “juganer” del Till retrata a la perfecció als BCP.



La idea central d'aquesta proposta és interpretar un seguit de músiques diferents que són presentades per Till a mesura que va viatjant arreu del món.

Així, Till anirà visitant diferents indrets al llarg del concert mostrant les diferències d'estils, de sonoritats i d'ambients. A més, interpretarem estructures musicals complexes com ara la fuga d'una forma amena i gràfica tot presentant un concert dinàmic per tal que l'audició sigui àgil i interessant a l'oient.

D'aquesta manera, el jove Till mostrarà el seu gust musical per la fuga, les ganes de gresca amb el funky, les habilitats per ballar amb la samba, la seva estimació per la música popular, la seva destresa improvisant o la seva curiositat per les noves tecnologies, entre altres habilitats.

Objectius pedagògics



És desig dels BCP fer un tipus de concert que sigui dinàmic, proper a un públic majoritari i amb especial sensibilitat cap als més joves mitjançant la força de la música. Per això, hem plantejat aquest concert amb una gran varietat de temes que poden ser treballats tant a casa com al col·legi.

Conscients que la pedagogia evoluciona cap al concepte d' interdisciplinarietat, proposem un espectacle que permet treballar el següent:

- Gaudir de la música.

La representació es fonamenta en el leitmotiv que Richard Strauss va compondre per descriure a Till. Al llarg del concert anirem escoltant aquest motiu en diferents instruments. També es podran escoltar estils de música diferenciats com ara la fuga, l'obertura, el funky, el ragtime, la samba o la música popular entre d'altres.

- Presentar la família dels clarinets.

En aquest espectacle podreu escoltar les diferents sonoritats de la família dels clarinets així com veure en directe les possibilitats sonores que poden arribar a desenvolupar aquests instruments.

- Potenciar la creativitat.

La interdisciplinarietat és un dels aspectes que els BCP tenim com a fita artística. En aquest cas, volem mostrar com és possible que música, teatre, tecnologia i fins i tot dansa poden interactuar en un mateix espectacle i poden ser treballats a casa o als col·legis de forma conjunta o individual.

- Valorar la diversitat.

La forma en què representem a Till és diversa. No és una sola persona sino que cada cop és representat per algun músic o instrument diferent que queda perfectament identificat com a tal. El barret i el leitmotiv definiran Qui és Till.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

- Conèixer les característiques bàsiques de la família dels clarinets i per extensió dels instruments del vent-fusta.
- Identificar les qualitats del so de cada un d'ells.
- Descobrir els diferents estils musicals.
- Fer als nens partícips de la interpretació d'alguns dels temes de l'audició.
- Donar a conèixer repertori popular català.
- Escoltar amb silenci i interès un concert en directe.
- Gaudir de l'espectacle assimilant nous continguts.

METODOLOGIA

- Utilitzar elements visuals per a acompanyar l'escolta de la música.
- Utilitzar elements de la vida quotidiana (pastanagues) per mostrar el funcionament del clarinet.
- Incorporar elements de petita percussió per emfatitzar el concepte rítmic i captar l'atenció dels nens.
- Introduir les noves tecnologies a l'aula.
- Fer breus explicacions mitjançant històries i contes per a introduir les obres.
- Incorporar balls, moviments i petites danses per viure la música d'una forma més intensa.

RECURSOS DIDÀCTICS

Hem pensat que a partir d'aquesta audició es poden treballar continguts com:

- El quartet de clarinets com a grup de cambra: requint, clarinet soprano, corno di bassetto i clarinet baix.
- Les qualitats del so: altura, durada, intensitat i timbre.
- Aspectes de la composició musical: ritme, melodia, instrumentació, etc.

* Per preparar el concert us facilitem informació dels instruments i fitxes per poder treballar a la classe, us deixem la llibertat de triar la més adequada depenent dels coneixements i l'edat del vostre alumnat.



LA FAMÍLIA DELS CLARINETS

Els clarinets són instruments aeròfons que pertanyen a la família del vent fusta. Aquests instruments produeixen el so a partir de la vibració d'una llengüeta mitjançant la columna d'aire. El cos dels instruments actua de caixa de ressonància, variant l'altura dels sons amb un mecanisme de forats i claus accionat pels dits. L'aire s'introdueix bufant a través del bec. La grandària de l'embocadura depèn del seu instrument.



EL REQUINT

És el més petit i agut de la família.

CLARINET SOPRANO

Té la mateixa estructura que el requint però és més allargat i per tant és una mica més greu. Es tracta de l'instrument més popular de la família.

CORNO DI BASSETTO

Presenta una variació significant de l'estructura i timbre. És apreciable a simple vista la diferència del tudell i la campana. És l'instrument menys comú de la família.

CLARINET BAIX

El més gran i de sons més greus de la família. La seva estructura és semblant a la del corno di bassetto, presentant una variació tant en la grandària com en el tudell.

PRESENTACIÓ DE LES MÚSIQUES

1 - Presentació de Till



El concert comença amb la presentació de Till a la seva Alemanya natal. L'inici del poema simfònic de R. Strauss (1864 – 1949) ens serveix per recrear el caràcter juganer del nen.

2 - Baby elephant walk (arr. BCP) - Henry Mancini (1924-1994)



Obra escrita pel compositor Henry Mancini per al llançament en 1962 de la pel·lícula Hatari!. Amb aquesta divertida peça presentem el més petit de la família, el requint.

3 - Petite rhapsody in blue (arr. BCP) - George Gershwin (1898-1937)



El clarinet soprano, el més comú de la família, el presentem amb aquesta obra del compositor Nord-americà George Gershwin. Peça per a piano sol i banda de jazz, escrita en 1924. En ella es combinen elements de la música clàssica amb efectes del jazz com el glissando, amb el qual comença l'obra.

PRESENTACIÓ DE LES MÚSIQUES

4 - Ària "Papageno, el que estima els ocells" (arr. BCP) - W. A. Mozart (1756-1791)



Mozart va fer servir aquesta animosa música per caracteritzar a un dels personatges més còmics, divertits i estimats de les seves òperes, el Papageno. Així que presentarem el corno di bassetto, instrument predilecte d'aquest gran compositor.

5 - Prelude e danza (fragment) - Iris Szeghy (1956)



El clarinet baix interpreta una dansa de la compositora eslovaca Iris Szeghy on pren rellevància un obstinat rítmic, que utilitza notes greus de l'instrument, i dialoga amb si mateix amb altres motius més aguts.

6 - Fuga en sol menor BWV 542 (arr. BCP) - J. S. Bach (1685 – 1750)



Presentem la complexitat de la forma musical Fuga d'una manera original i visual. Les llums de colors marcaran les entrades de les diferents veus.

REPERTORI DEL CONCERT

7 - Minuet del Septet op.20 “Septimino” (arr. BCP) - L. van Beethoven (1770 – 1827)



A més del quartet de clarinets i les seves diverses sonoritats, també presentarem les noves possibilitats sonores que ens ofereix l'EWI (instrument de vent electrònic). La coneguda música de Beethoven serà en aquest cas l'escollida per veure com el Till mostra les seves habilitats amb les noves tecnologies.

8 - Marxa del Till (arr. BCP) - R. Strauss (1864 – 1949)



Amb l'alegre marxa de R. Strauss, Till començarà un viatge que promet estar ple d'aventures!

9 – La italiana en Alger (arr. BCP) - Gioachino Rossini (1792 – 1868)



Till arriba a Itàlia! És la primera parada del seu viatge i escoltarà una obertura, “La italiana in Algeri” de Gioachino Rossini (1792 – 1868), un dels compositors més coneguts d'aquest país. Les burletes de Till què seran continues!

REPERTORI DEL CONCERT

10 - Escarment i marxa de Till (arr. BCP) - R. Strauss (1864 – 1949)



La marxa, en aquest cas és forçada donat que els italians s'han molestat amb el Till per les burletes, i aquest, després d'un moment tens, ho arregla amb ells tot disculpant-se i continuant el seu viatge!

11 - Funky (Suite Hellénique) - Pedro Iturralde (1929)



Del mestre Pedro Iturralde (1929) interpretem el funky de la seva obra “Suite Hellénique”, composició basada en una melodia folclòrica grega, amb influències del món del jazz i en una versió per clarinets dedicada als BCP. És l'arribada a Grècia.

12 – Samba - Joan Lluís Moraleda (1943)



Del compositor Joan Lluís Moraleda (1943) sonarà la Samba, que pertany a una suite dedicada als BCP i que ens permet presentar un país ric en músiques i ritmes, el Till és a Brasil!

REPERTORI DEL CONCERT

13 - Improvisació amb percussions - BCP



Després de tanta disbauxa i ball, ve una part fantàsica on el Till improvisarà ritmes i sons amb la companyia de tots els nens i nenes, utilitzant instruments diversos de percussió, i on cap al final, anirem viatjant fins a arribar a Catalunya.

14 - El gegant del Pi (arr. BCP) - Tradicional catalana



Ja ben arribats, i de visita pel camp, el Till toparà amb un gegant ben conegut per tots, que li ensenyarà una sorpresa increïble... les claripastanagas!

15 – Tribute to Duke Ellington - Albert Gumí (1965)



Les ganes d'aventures no paren pel nostre estimat Till, i pujarà finalment, a un tren especial. L'homenatge a Duke Ellington que l'Albert Gumí va escriure, inspirat en 'Take the "A" Train', ens servirà per cloure el concert.

REPERTORI DEL CONCERT

16 - El viatge de Till - BCP



Els Barcelona Clarinet Players hem compostat una cançó amb molta marxa en la que volem que els nens canten amb nosaltres.

17 - Bon dia (arr. BCP) - Els Pets

ELS PETS

Bon Dia



Acomiadarem el concert amb el 'Bon dia' dels Pets, cançó que cantarem i tocarem tots plegats.

FITXES PER TREBALLAR L'AUDICIÓ

A continuació facilitem algunes fitxes que es poden treballar abans i després de l'audició. Deixem la llibertat al professor per triar la fitxa més adient pel seu grup. Treballar amb suport gràfic els diferents clarinets ajudarà a familiaritzar-se amb les parts més importants: embocadura, cos, campana, forats, claus, etc.

És recomanable que l'alumnat pugui escoltar les obres prèviament al concert per tal d'estar familiaritzats amb la música i poder gaudir més intensament de l'espectacle.

Després del concert podeu preguntar quin instrument els ha agradat més, quin han trobat més estrany, en definitiva, repassar el que han vist i escoltat a l'audició.



NOMENA ELS DIFERENTS INSTRUMENTS DE LA FAMÍLIA DEL CLARINET:



1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

EL TILL I LES DIFERENTS MÚSIQUES DEL MÓN

En aquesta audició el Till balla amb músiques de diferents països.
Podries anomenar-ne almenys tres?

1 _____

2 _____

3 _____

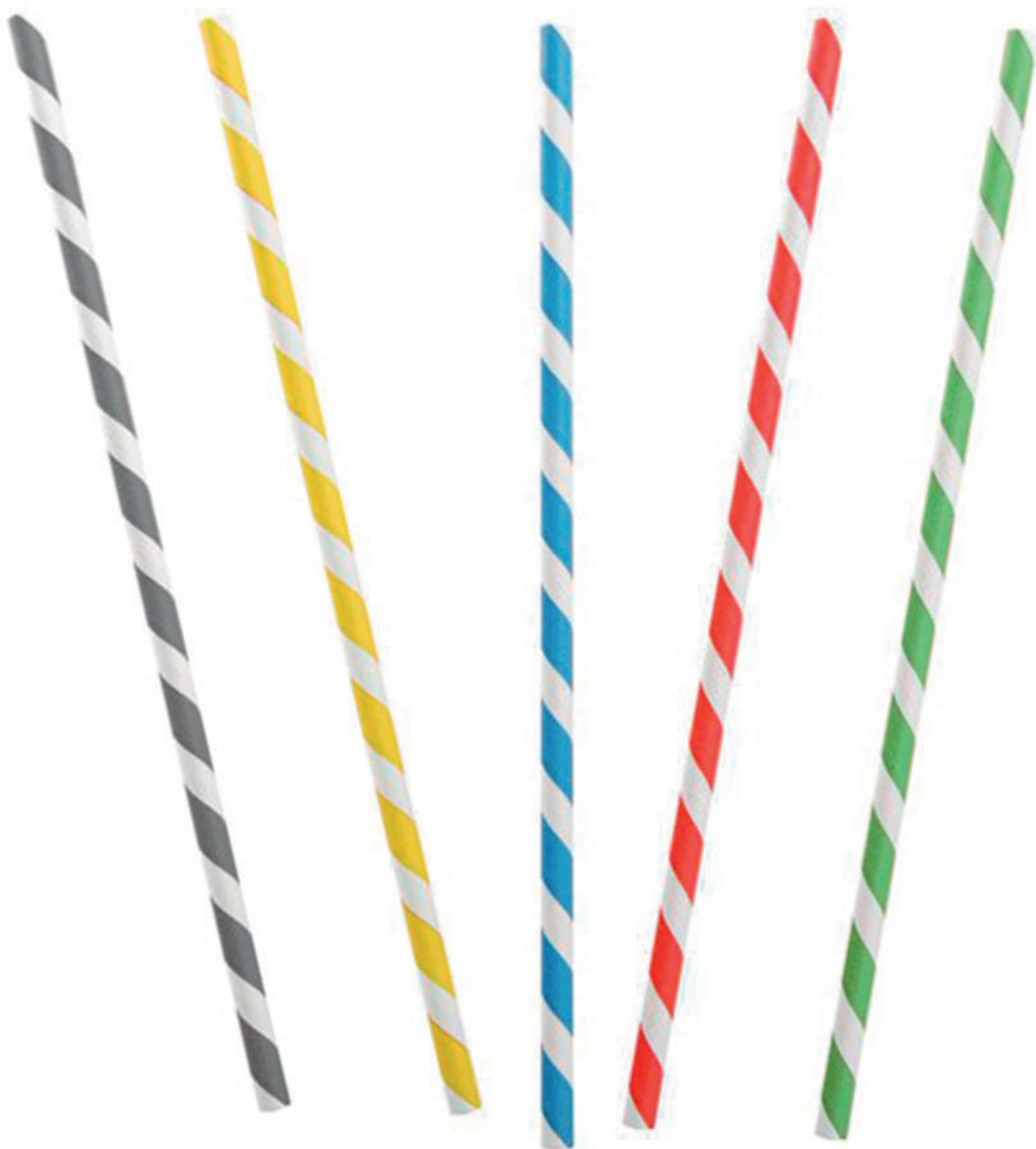


INVESTIGUEU QUI ERA TILL

Investigueu qui era Till i després feu la vostra pròpia aventura. Till és un nen molt popular a Alemanya, que va d'aventura en aventura. Imagineu que sou Till i escriviu la vostra pròpia aventura.

CONSTRUÏU EL VOSTRE PROPI INSTRUMENT MUSICAL

Construïu el vostre propi instrument musical de vent (vibració i vent amb una palleta). Si mireu els clarinets, veureu que són tubs amb forats. Aleshores, sols caldrà tenir un tub foradat, bufar per algun lloc que vibri i ja ho tindreu! Per aquesta activitat consulteu abans amb els BCP.



MONTA EL TEU CLARINET:

Retallar i montar les parts del clarinet

Campana

Cos inferior

Cos superior

Barrilet o tudell

Boquilla o bec

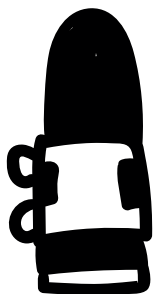
Distribuir la classe en 4 grups:

Cada grup dibuixa el seu instrument.

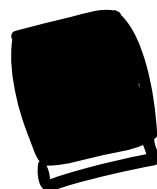
Durant l'audició de la fuga, hauran d'aixecar-se cada cop que el seu instrument toca la melodia i ensenyar l'instrument que ha dibuixat. Podeu fer servir els instruments de l'activitat anterior.



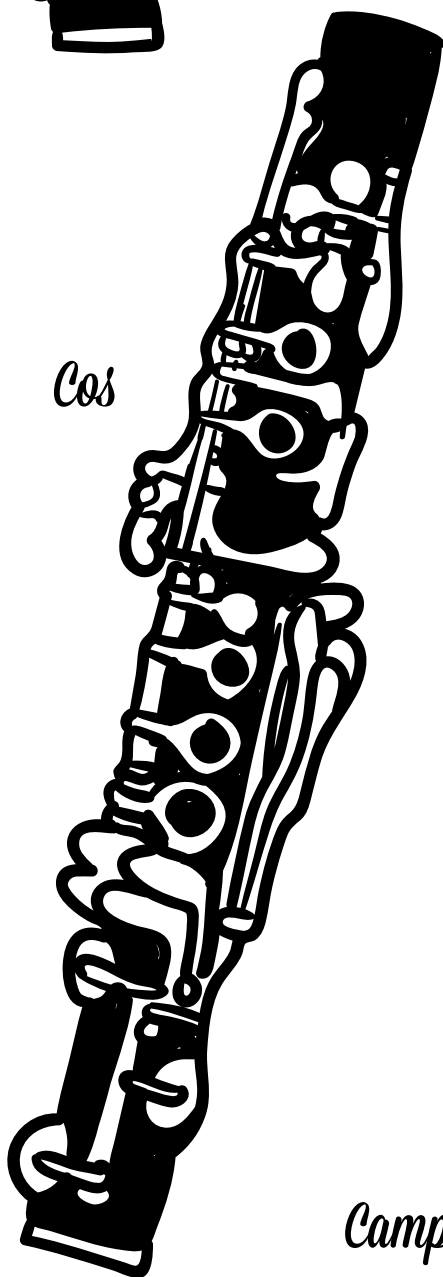
Bec



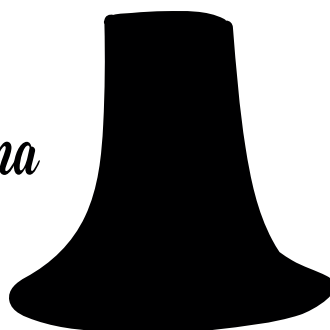
Barrilet



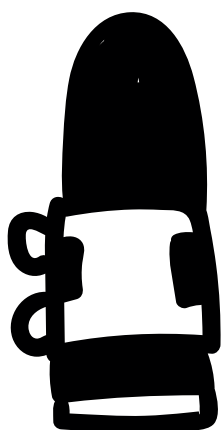
Cos



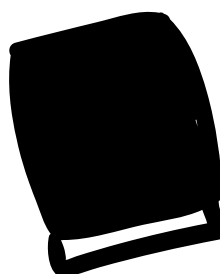
Campana



CLARINET SOPRANO

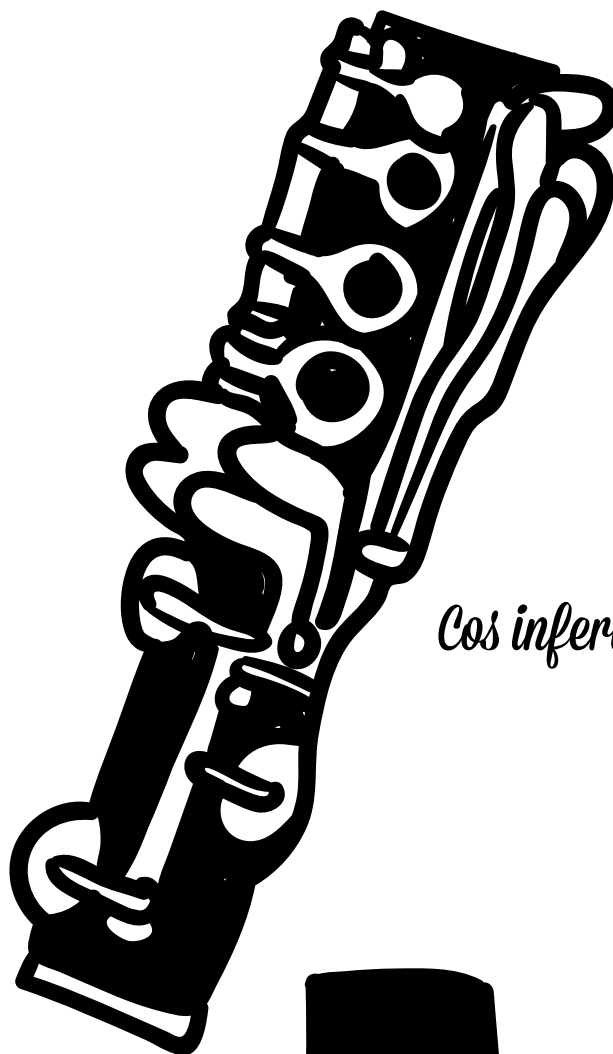
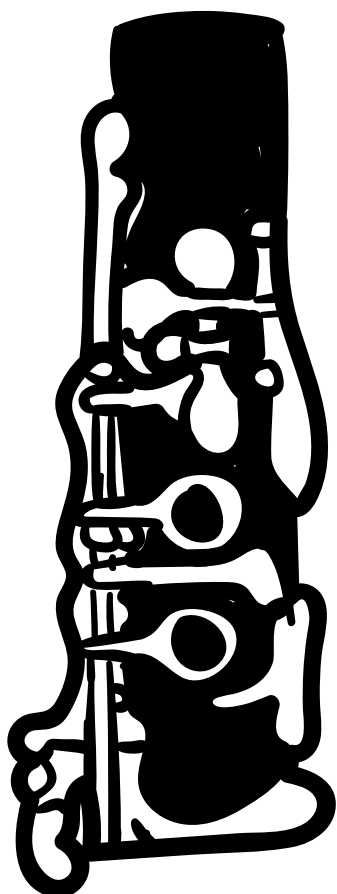


Bec



Barrilet

Cos superior

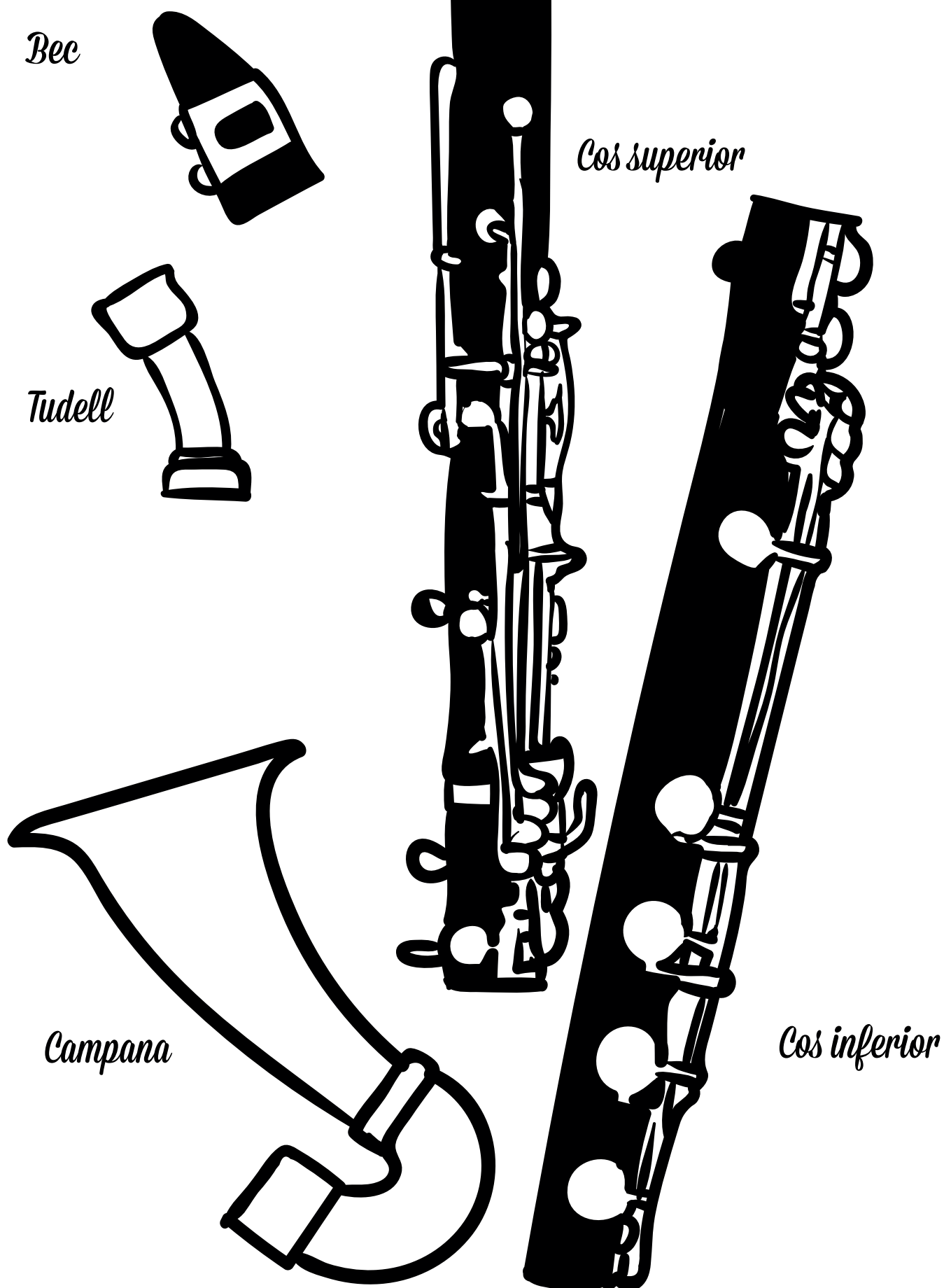


Cos inferior

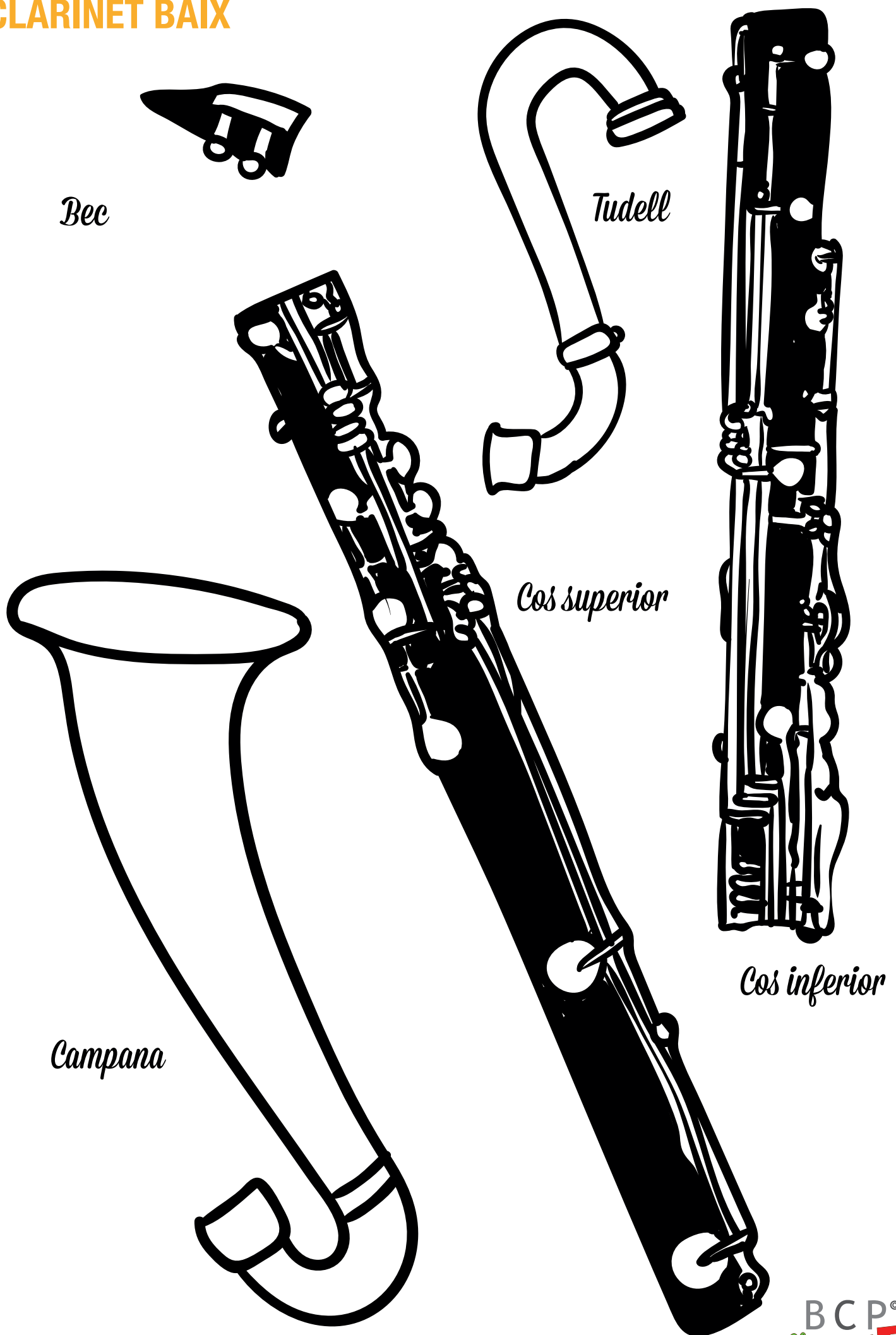
Campana



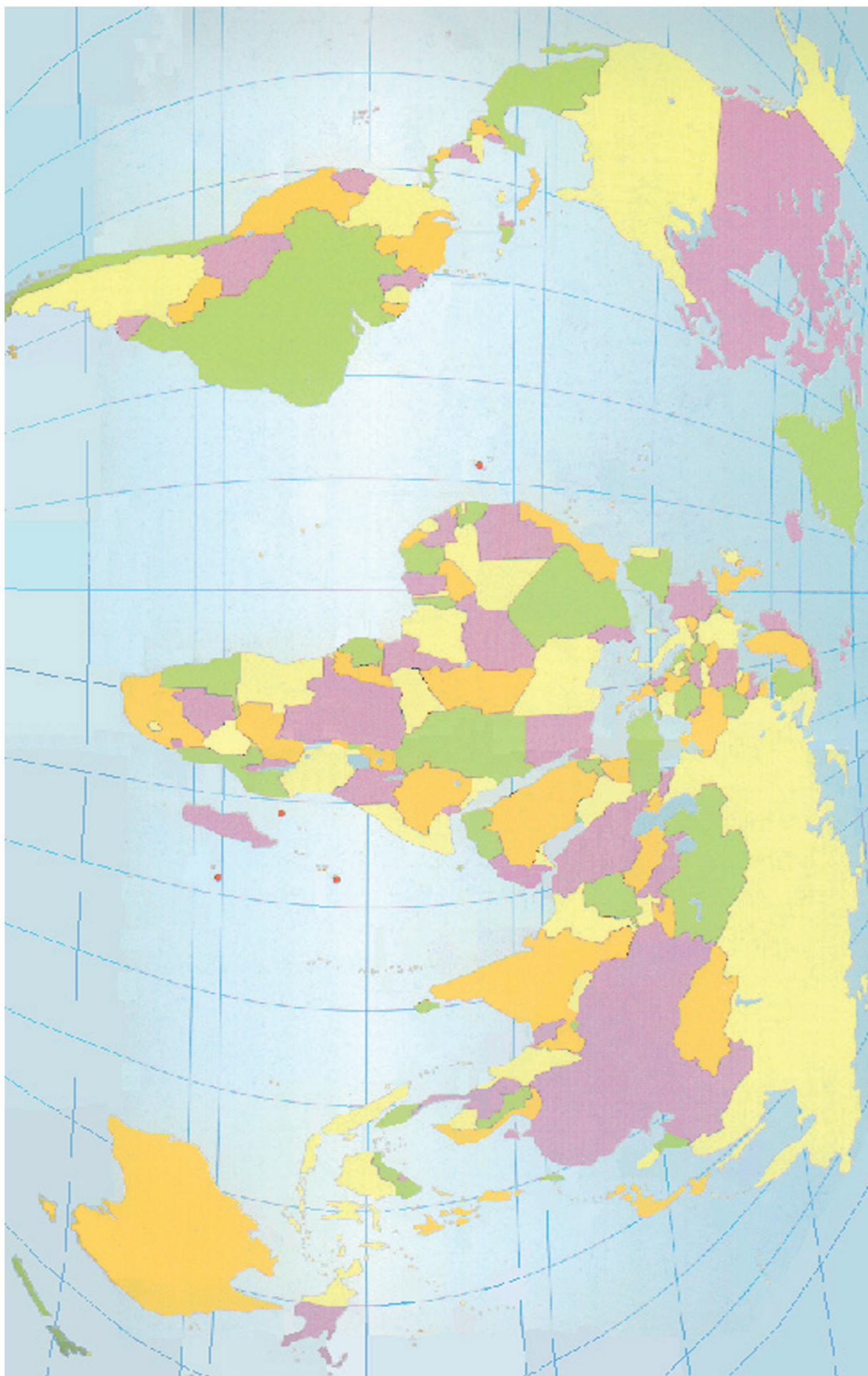
CORNO DI BASSETTO



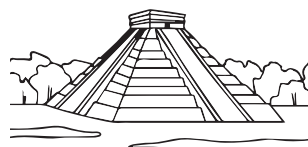
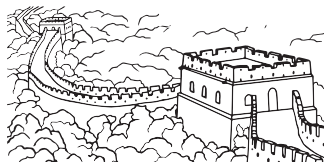
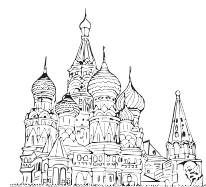
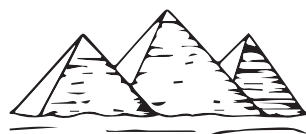
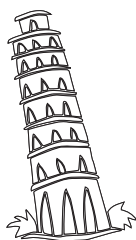
CLARINET BAIX



RETALLA I ENGANXA EN AQUEST MAPA ELS MONUMENTS DELS PAÏSOS QUE HA VISITAT EL TILL I ALTRES



RETALLA I ENGANXA EN AQUEST MAPA ELS MONUMENTS DELS PAÏSOS QUE HA VISITAT EL TILL I ALTRES



CANTA AMB NOSALTRES

Cançó: El viatge de Till

Lletra:

Till és un personatge especial,
li agrada viatjar.
Canta les cançons populars,
li agrada ballar.

El viatge de Till!!
El viatge de Till!!
És un noi revoltós,
que viatja pel món
des d'Alemanya fins a Brasil.

Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!
Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!

El viatge de Till!!
El viatge de Till!!
És un noi revoltós,
que viatja pel món
des d'Alemanya fins a Brasil.

Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!
Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!

Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!
Till!! Till!! Till!!
Till!! Tiri!! Tiri!!



QÜESTIONARI

1. Quina formació musical has escoltat?
2. Quins instruments formen el quartet de clarinets?
3. A quina família pertanyen aquests instruments?
4. Quin és l'instrument més agut? i el més greu?
5. Quin és l'instrument que més t'ha agradat? per què?
6. Opinió personal de l'audició.



COL·LABORADORS EN AQUEST CONCERT



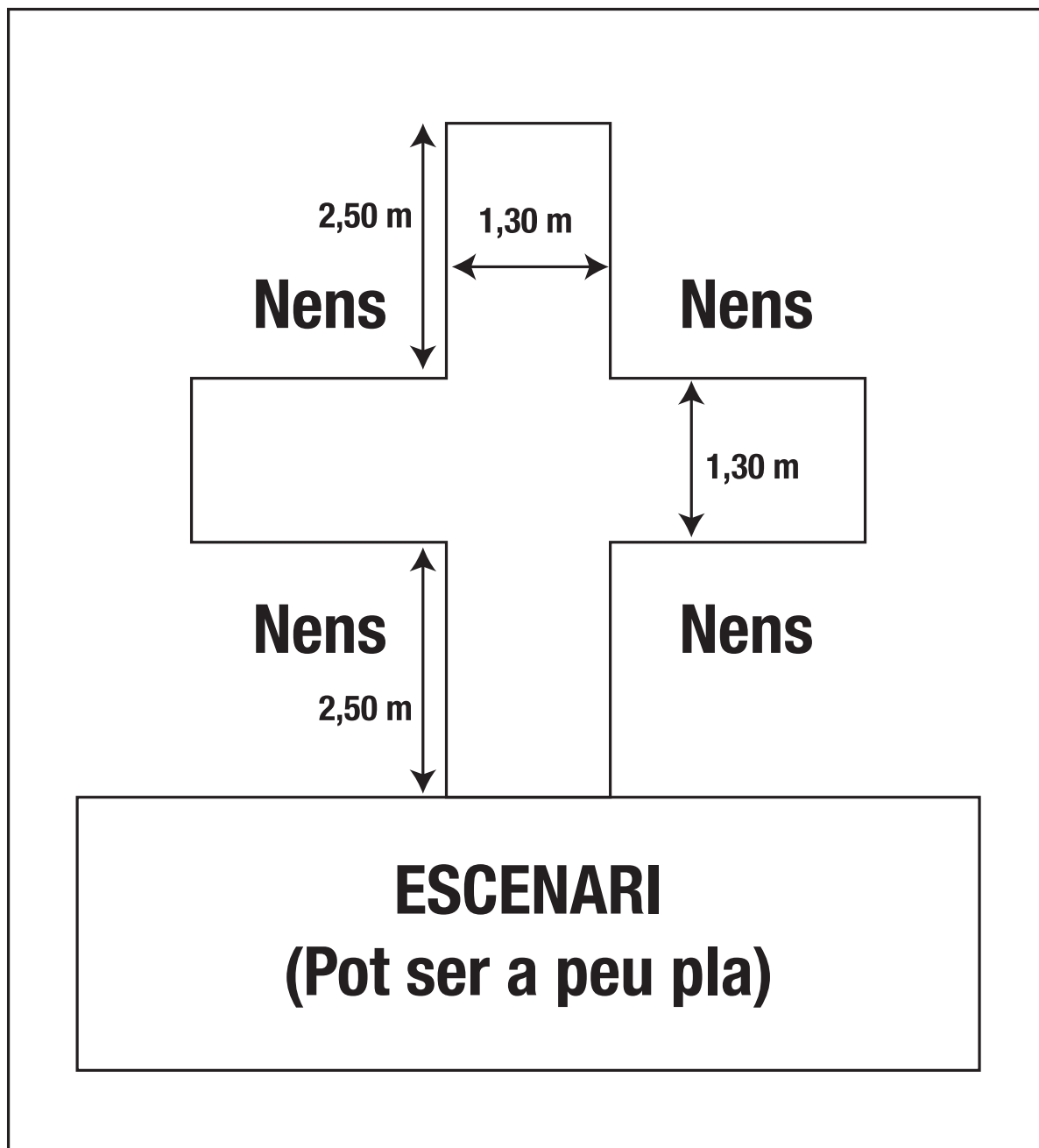
www.consolatdemar.com



FITXA TÈCNICA:

Necessitats tècniques:

- Altaveu autoamplificat.
- Micro per a veu.
- Quatre tomes de corrent.



Es BCP proposem dues maneres de col·locar als nens per tal de veure el concert:

La primera i preferida per nosaltres és la que es veu a la imatge anterior, disposició en creu, on el grup, a més a més de poder interpretar com un concert a l'ús, pot passar per davant dels nens per tal que ells ens puguin veure de més a prop.

La segon, disposició convencional d'un concert (escenari i públic).